

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН НА НСОРБ ЗА 2014 – 2020 г.

Приет от Общото събрание на 6 март 2014 г.

Третият в историята на НСОРБ Стратегически план се основава на постигнатото в развитието на местното самоуправление, като вгражда и научените уроци от **изтеклия период, характеризиращ се основно със следното:**

- ✓ общините бяха основни бенефициенти на европейските средства през първия програмен период, през който изградиха капацитет за управление на над 3100 проекта за близо 9 млрд. лв.;
- ✓ НСОРБ също укрепи потенциала си за изпълнение на големи проекти в полза на всички общини;
- ✓ общините доказаха, че могат да упражняват ефективно разширените си данъчни правомощия, получени през 2007 г. чрез промяна на Конституцията;
- ✓ през 2011 г., вторият мониторингов доклад по прилагането на ЕХМС на Съвета на Европа, отправи ясни препоръки за реформи, насочени към засилване на финансовата самостоятелност на общините;
- ✓ колебливо и епизодично развитие на финансовата децентрализация, като в последните години работата на Съвета по децентрализация беше преустановена;
- ✓ единният глас на общините по важни за развитието на местното самоуправление проблеми невинаги постигаше очаквания резултат и въздействие.

Отправна точка за очертаване на предизвикателствата за периода 2014 – 2020 г. и за формулирането на стратегическите цели на НСОРБ, беше извършеното в края на 2013 г. и началото на 2014 г. **проучване сред общините**. Допитването обхваща широк спектър от анкетираните – кметове на общини и на кметства, съветници и експерти от всички нива. **Обобщените резултати показаха потребност от:**

- създаване на качествено нова нормативна среда за развитието на местното самоуправление, съчетаваща балансирано обвързване на отговорности и ресурси при засилено гражданско участие;
- реализиране на същностни промени в политиката по финансовата децентрализация;
- набелязване на допълнителни мерки за разширяване и улесняване на достъпа на граждани и бизнес до общинските услуги;
- фокусиране върху подценявани досега дейности на общините като: допълване на национални политики според потребностите на местната общност; партньорство с бизнеса; развитие на междуобщинското сътрудничество като добра форма за предоставяне на по-ефективни услуги.

Успешното изпълнение на Стратегическия план поставя **редица нови изисквания към дейността на НСОРБ**. Най-общо те са насочени към повишаване резултатността от дейността по застъпничество и представителство на общинските интереси, от работата на експертните мрежи и представителите, използване на модерни форми за изграждане на капацитет с акцент върху потребностите на малките общини, укрепване на финансовия капацитет на Сдружението да управлява проекти и да прилага иновативни практики за услуги и посредничество в полза на общините.

Чрез новия Стратегическия план на своята организация общините си поставят за цел **да достигнат типичните за Европейския съюз характеристики на модерното местно самоуправление, каквото нашите граждани отдавна очакват и заслужават.**

Мисия

Националното сдружение на общините в Република България като законен представител и защитник на интересите на общините:

- ✓ има водеща роля в развитието на местната демокрация в България и в разширяването на общинския капацитет;
- ✓ обединява институции, организации и личности, подкрепящи развитието на местното самоуправление;
- ✓ авторитетно представлява българските местни власти в Европейския съюз и има лидерска роля в Югоизточна Европа.

Визия 2020

Националното сдружение на общините в Република България:

- ✓ представлява и отстоява резултатно интересите на общините,
- ✓ ефективно използва трайни партньорства за подкрепа на местната демокрация и самоуправление,
- ✓ генерира практики и проекти, подпомагачи модерни и ефективни общини, работещи в полза и с участието на гражданите.

Дейността на организацията се ръководи от следните основни принципи и ценности:

- ✓ Местното самоуправление е основата на демокрацията;
- ✓ Пълно прилагане на принципа на субсидиарност;
- ✓ Вяра в силата на единството
- ✓ Съобразяване с интересите на всички членове при вземане на решения;
- ✓ Отстояване идентичността на всяка община и на местната самостоятелност;
- ✓ Оценката на политиките се базира на обективни факти;
- ✓ Междуобщинско сътрудничество и солидарност за подобряване на предоставяните услуги;
- ✓ Прозрачност, партньорство и политическа неутралност в цялостната дейност;
- ✓ Непрекъснат стремеж към иновативност.

За постигане на своята визия, НСОРБ ще работи по следните Стратегически цели:

Стратегическа цел 1 (СЦ 1) - Общините са реално самоуправляващи се общности, разполагащи с необходимите ресурси за ефективно и ефикасно управление

Стратегическа цел 2 (СЦ 2) - Улеснен и равнопоставен достъп на гражданите и бизнеса до качествени общински услуги, съобразно потребностите им

Стратегическа цел 3 (СЦ 3) - Разширяване подкрепата за общините и устойчиво развитие на НСОРБ

Постигането на трите Стратегически цели ще бъде подпомогано от международната дейност на общините и НСОРБ

Стратегическа цел 1
Общините са реално самоуправляващи се общности, разполагащи с необходимите ресурси за ефективно и ефикасно управление

	Мярка	Срок
1.1	Балансиране между права, отговорности и ресурси на общините в съответствие с Европейската харта за местното самоуправление	2015-18
1.2	Съвременна устройствена рамка на местно самоуправление за устойчиво самостоятелно развитие на собствената сфера на дейност и разширяване на гражданското участие	2014-15
1.3	Разширяване на собствените приходи на общините чрез трансформиране на съществуващи държавни данъци в местни и евентуално чрез въвеждане на нови. Увеличаване на възможностите за приходи от стопанска дейност.	2015-17
1.4	Преустройство на системата от държавни трансфери чрез подобрени изравнителни механизми и увеличаване дела на общите субсидии	2015-17
1.5	Облекчаване и поетапно премахване на централизираните функции с местно значение	2015-18
1.6	Независимост на общинския бюджетен процес	2014-2015
1.7	Създаване на действаща система за широка обществена и медийна подкрепа за консенсусните общински предложения чрез използване на модерни средства за информиране, споделяне и ангажиране	2015
1.8	Разнообразяване на формите за лобиране и застъпничество при по-пълноценно използване на потенциала на общините в различните форми на представителство	постоянен
1.9	Резултатно взаимодействие между експертните мрежи и представителите на НСОРБ	постоянен

Показатели за наблюдение и оценка

	<i>Показатели</i>	<i>Настояща стойност</i>	<i>Цел 2020</i>
П 1.1	<i>Дял на общинските бюджети в БВП</i>	<i>5.2%</i>	<i>средно за ЕС</i>
П 1.2	<i>Дял на общинските разходи в КФП</i>	<i>15.4%</i>	<i>средно за ЕС</i>
П 1.3	<i>Дял на общинските данъчни приходи в собствените и в общите данъчни приходи</i>	<i>38%/4%</i>	<i>80%/25%</i>
П 1.4	<i>Дял на общинските инвестиции в общите публични инвестиции</i>	<i>25%</i>	<i>10% над средното за ЕС</i>
П 1.5	<i>Съотношение местни/делегирани услуги</i>	<i>45/55</i>	<i>80/20</i>
П 1.6	<i>Нов ЗМС, промени в Конституцията, нова стратегия за финансова децентрализация</i>		<i>Приети актове</i>

<p>Стратегическа цел 2</p> <p>Улеснен и равнопоставен достъп на гражданите и бизнеса до качествени общински услуги, съобразно потребностите им</p>
--

	Мярка	Срок
2.1	Прилагане на системи от национални стимули при местно надграждане на национални политики	след 2016
2.2	Доразвитие на ФЛАГ и създаване на Общински инвестиционен фонд за финансиране и кредитиране на местни инвестиции	2015-16
2.3	Създаване на прогнозируема нормативна среда за подкрепа на бизнеса и на граждански инициативи - актовете на Общинските съвети се разработват с участието и под контрола на гражданите и бизнеса	2015 г. и постоянен
2.4	Оптимизиране на процеса на предоставяне на публични услуги и внедряване на електронно управление	постоянен
2.5	Активно сътрудничество с бизнеса и НПО сектора за инвестиране в инфраструктура и услуги чрез прилагане на иновативни форми на партньорство	постоянен
2.6	Създаване на условия за делегиране на компетенции в вътрешните структури на общината за оптимално използване на наличния експертен и управленски потенциал	постоянен
2.7	Развитие на общинския експертен потенциал чрез обучения, обмяна на опит, разпространение на добри практики и международни контакти	постоянен
2.8	Разработване на действени форми на междуобщинско сътрудничество и стимулиране прилагането им	след 2015
2.9	Прилагане на устойчиви модели за кариерно развитие и учене през целия живот на общинските служители	постоянен
2.10	Прилагане на Етикета за добро управление на Съвета на Европа като трайна практика	постоянен

Показатели за наблюдение и оценка

	<i>Показатели</i>	<i>Настояща стойност</i>	<i>Цел 2020</i>
П 2.1	<i>Размер на привлечените от бизнеса средства</i>	-	<i>ежегоден ръст</i>
П 2.2	<i>Общински инвестиционен фонд</i>	-	<i>действащ</i>
П 2.3	<i>Брой общини, участващи в доброволни форми на междуобщинско сътрудничество</i>	-	<i>ежегоден ръст</i>
П 2.4	<i>Оценка на удовлетвореността на гражданите и бизнеса от предоставяните общински услуги</i>	-	<i>ежегоден ръст</i>
П 2.5	<i>Брой общини, кандидатствали/получили Етикета</i>	18/16	70 / 30

Стратегическа цел 3
Разширяване на подкрепата за общините и устойчиво развитие на
НСОРБ

	Мярка	Срок
3.1	Изграждане на мрежа от регионални представителства на НСОРБ	2014-2015
3.2	Качествено ново развитие на обучителния център чрез: <ul style="list-style-type: none"> ➤ въвеждане и развитие на форми за дистанционно обучение; ➤ постигане статут на регионален обучителен център по децентрализация в партньорство с водещи университети, ➤ възлагане на законови функции на НСОРБ като обучаваща организация по въпросите на местното самоуправление. 	2014-2015
3.3	НСОРБ – водещ организатор на национални и международни прояви на местни и регионални власти по време на българското председателство на ЕС	2016 - 18
3.4	Развитие на постоянните комисии като експертни мрежи за разпространение на добри практики и консултации	2014-15
3.5	Въвеждане на нови услуги: <ul style="list-style-type: none"> ➤ общи обществени поръчки, ➤ юридическо процесуално представителство, ➤ аутсорсинг към НСОРБ на услуги, имащи значение или обслужващи всички общини (напр. данъчен софтуер), ➤ за общинските фирми, вкл. и специален статут на членство в НСОРБ 	2014-2017
3.6	Подкрепа за общините при отношенията им с национални и регионални "монополисти" чрез рамкови споразумения	след 2016
3.7	Създаване на Фонд за общинска солидарност за подпомагане на общини, изпаднали във временни затруднения и за преодоляване на кризисни ситуации	2017
3.8	Изработване на план за действие с цел получаване на представителство на общините в Националния съвет за тристранно сътрудничество	2014-15
3.9	Надграждане на капацитета на общините за подготовка и изпълнение на европроекти чрез Ресурсния координационен център (нов)	след 2014
3.10	Създаване на Национален общински комплекс (хотел, конферентни зали, офиси) собственост на НСОРБ	2015-17
3.11	Засилване на финансовата устойчивост на НСОРБ чрез промени в начина на определяне на членския внос (% от общинския бюджет)	2015
3.12	Засилване на изследователски и аналитични функции на НСОРБ	след 2015

	Мярка	Срок
3.13	Изграждане на интерактивни бази от данни с интерфейс за гражданите и специализиран достъп от общините	след 2014
3.14	Стимулиране професионалното и кариерното развитие на екипа	постоянен
3.15	Проучване удовлетворението на общините от предоставяните услуги чрез прилагане на единна методика	2017 и 2020

Показатели за наблюдение и оценка

	Показатели	Настояща стойност	Цел 2020
П 3.1	<i>Внедрени общински практики, разработени или разпространени от НСОРБ</i>		<i>ежегоден ръст</i>
П 3.2	<i>Брой предоставени от НСОРБ услуги</i>		<i>ежегоден ръст</i>
П 3.3	<i>Брой сключени рамкови споразумения</i>		<i>ежегоден ръст</i>
П 3.4	<i>Фонд за общинска солидарност</i>		<i>действащ</i>
П 3.5	<i>Промени в Устава на НСОРБ</i>		<i>приети промени</i>
П 3.6	<i>Степен на удовлетвореност на общините от дейността на НСОРБ</i>		<i>ежегоден ръст</i>

Хоризонтална мярка - Международна дейност на общините и на НСОРБ

	Мярка	Срок
МД 1	Проучване на чуждия опит и взаимодействие с Правителството за дейностите за ангажименти на общините и НСОРБ по време на българското председателство на ЕС през 2018 г.	постоянен
МД 2	Развиване на устойчив и активен двупосочен обмен на добри практики в местното самоуправление	постоянен
МД 3	Целенасочена подкрепа на българските делегации и представители в международните институции за и активно отстояване позициите на българските общини	постоянен
МД 4	Разширяване на сътрудничеството и споделяне на българския опит със сродни организации от страни в процес на преход към демокрация и към членство в ЕС	постоянен

Показатели за наблюдение и оценка*

Показатели	Настояща стойност	Цел 2020
<i>Брой внесени и брой предложения, включени в становищата на Комитета на регионите</i>	<i>2</i>	<i>10</i>
<i>Брой представени доклади и практики на международни форуми</i>	<i>10</i>	<i>30</i>

* Измерват се и чрез показателите по Стратегическите цели, където е приложимо.